

AKADEMICKÝ PREŠOV 2018

Hrou možno pripraviť na život

Akademický Prešov patrí medzi jedinečné podujatia svojho druhu na Slovensku (predtým v Československu). Vznikol v roku 1966 a za viac ako polstoročie rokov svojej existencie sa stal tvorivou platformou pre mnohé generácie slovenskej inteligencie.

Každý rok majú možnosť na festivale prezentovať výsledky svojej práce stovky vysokoškolákov v súťažných kategóriách študentské divadlo, umelecký preklad, vlastná literárna tvorba, krátkometrážny film (v minulosti to bol aj umelecký prednes a divadelná improvizácia). Počas festivalu prebieha rad workshopov, umeleckých seminárov a produkcií v divadelnom i ne-divadelnom priestore (site specific). Mnohí účastníci Akademického Prešova sa neskôr stali aktívnymi profesionálnymi umelcami alebo ostali pôsobiť v umeleckej sfére a pre drtivú väčšinu účastníkov bolo toto podujatie fórom, na ktorom zažili neopakovateľný proces tvorby, jej verejnú prezentáciu a následne autentickú recepciu v radoch divákov. Aj v kontexte Akademického Prešova sa potvrdzuje stará známa múdrosť: „Hrou možno pripraviť na život.“

Fenomén študentského divadla

Obdobie vysokoškolského štúdia so sebou prináša bohato diferencovaný priestor na realizáciu mladého človeka. Generačné stretnutia umelcov so svojimi myšlienkami a názormi, ale aj s myšlienkami a tvorbou iných, sú živnou pôdou nielen pre nich samotných, ale aj pre rozvoj kultúrnej senzibility v celospoločenskom meradle. Osudové stretnutia s rovnako mysliacimi a cítiacimi ľuďmi, spojené so študijnými časmi, sú základom študentských divadiel. Dynamika ich existencie je výrazne ovplyvnená časovým aspektom, teda dĺžkou štúdia, a tak divadlá vznikajú a zanikajú, vracajú sa k tradíciám alebo zakladajú nové. Sú obdobia, kedy ich vzniká viac (pomerne úzko to súvisí s politickou situáciou – napr. fenomén študentského divadla v 60. – 80. rokoch

Foto: ff.unipo.sk/ap

20. storočia) a sú také, v ktorých treba viac inšpirovať a podnecovať k tvorbe. V súčasnosti existuje na Slovensku niekoľko študentských divadelných súborov – od začínajúcich, ktoré majú za sebou jednu-dve sezóny až po tie, ktoré pôsobia v akademickom umeleckom prostredí už desiatky rokov. Vznikajú a zanikajú, no ostáva to podstatné – bytostná skúsenosť z tvorby a schopnosť umelecky vyjadriť a kultúrne formulovať svoj vlastný, kolektívny a generičný, názor.

52. ročník Akademického Prešova

Okrem vystúpení študentských divadiel (z Nítry, Prešova, Ružomberka, Bratislavy a Levíc) v rámci súťažnej kategórie, sa môžu študenti, ale aj všetci milovníci divadla zúčastniť na predstaveniach slovenských i zahraničných profesionálnych divadiel.

Výnimočným zážitkom bude plenérová show poľského divadla **KTO z Krakova** o človeku 21. storočia, Everymanovi. Z Poľska tiež príde **Teatr Kantor Wymiany Myśli** s inscenáciou *Stojím na scéne* v duchu umeleckého dialógu s významným poľským diva-

delníkom Tadeuszom Kantorom. Maďarské divadlo **Homo Ludens Project** pricestuje so svojou interpretáciou Kafkovej *Premeny*. Po prvýkrát sa na Akademickom Prešove predstaví **Divadlo Bolky Polívku** s autorskou klaunériou *Letem sokolím* o veľkom priateľstve a boji o starú telocvičňu.

Zo slovenských profesionálnych divadiel sa môžu diváci tešiť na **Slovenské národné divadlo** uvádzajúce Hviezdoslavove texty pod názvom *Časy, časy, mrcha časy*, na **Slovenské komorné divadlo Martin** s inscenáciou Gogolových *Hráčov*, na **Divadlo P.A.T.** a najlepšiu inscenáciu sezóny 2012/2013 *Untitled* Slávy Daubnerovej, ale aj na **Slovenské divadlo v Londýne** s dokumentárnou hrou *Mami, čo si chcela?* či inscenáciu *Nič. A všetci svätí Divadla Lab (Divadelného štúdia Vysokej školy múzických umení v Bratislave)*.

Diana Laciaková

**SRDEČNE VÁS VŠETKÝCH
POZÝVAME DO DIVADLA!**

**A ABY SME NEZABUDLI –
VSTUP NA VŠETKY
PREDSTAVENIA JE VOĽNÝ.**

Poľské plenérové divadlo **TEATR KTO KRAKÓW** s inscenáciou **PEREGRINUS**

Sedem úrodných rokov

Ako absolvent PU Prešov som od prvého ročníka (2012) začal pracovať v Študentskom divadle. Najprv ako herec v programoch súboru poznamenaného poetikou Grotowského chudobného divadla, Mejerchoľdovej biomechaniky, autorského divadla. Neskôr sme s kolegom Jánom Jendrichovským začali robiť vlastné projekty, napr. Jánošík, Potkan potkanovi človekom a pod. Každoročne sme dopĺňali súbor o nové tváre a s divadlom sme žili počas štúdia. Ale i po jeho ukončení – ja ako doktorand na FF, Janko teraz ako úspešný učiteľ v Novej Ľubovni. Viackrát sme sa stali laureátmi Akademického Prešova, spomenutí tiež treba „vavríny“ získané v roku 2014 na Celopolskom divadelnom festivale Tadeusza Kantora vo Wielopolí (uviedli sme tam inscenáciu Karola Horáka Človek etudový). Celá táto činnosť má pre každého člena divadla formatívny význam. Umelecký, filozofický, poznávací atď. pre mňa určite. A verím, že aj pre tých členov ŠD, s ktorými ako autor i režisér pracujem (vlni workshop na tému Solženicin Gulag, tohto roku Človek všetkých odevov (na motívy diela T. Dołęgu-Mostowicza – Kariéra Nikodéma Dyzmu). Preto alúzia na tých 7 biblických úrodných rokov.

P. G. Hrbatý
doktorand

Môj zástoj pri tvorbe inscenácie k 350. výročiu vzniku Prešovského kolégia môžem hodnotiť prinajmenšom z dvoch hľadísk. Ako študentka histórie som získala viacero no-

vých historických faktov o spomínanej téme, ktorá ožila na javisku vďaka našej hre. Druhý aspekt reprezentuje môj zážitok z umeleckej práce nad inscenáciou. V nej hrám niekoľko postáv výrazne odlišných. Vysoké interpretačné tempo, presná súhra partnerov, prevencovanie vlastných umeleckých, ale aj vôľových dispozícií, kvalitné režijné vedenie (doc. M. Babiak). To sú pre mňa ničím nenahraditeľné zisky.

Jana Hakošová
študentka histórie a angličtiny

Neodmysliteľnou súčasťou Akademického Prešova sú okrem súťaží divadiel a vlastnej tvorby aj rôzne prezentácie - vedcov, spisovateľov či publicistov. V rámci Univerzity literatúry sa 19. 4. 2018 na Filozofickej fakulte PU v Prešove uskutočnila beseda s prozaičkou Vandou Rozenbergovou a poetkou Evou Tomkuliakovou. V. Rozenbergová je dvojnásobnou finalistkou prestížnej celoslovenskej súťaže Anasoft litera, a to za knihy *Slobodu bažantom* (2015) a *Muž z jamy a deti z lásky* (2017); E. Tomkuliaková zaujala aj odbornú verejnosť svojím debutom *Sie forma* (2014). Obe autorky spája dištancný, až ironický prístup k emocionálnym témam (rodiny, materstva, vzťahov medzi mužom a ženou atď.), no práve diferencie medzi lyrickým a epickým videním sveta, medzi konceptuálnym a „spontánnym“ tvarovaním textu mohli upútať účastníkov včerajšej diskusie, ktorú moderovala Marta Součková.

Súťažné kategórie:

ŠTUDENSKÉ DIVADLO

PhDr. Miron Pukan, PhD.
Prof. PhDr. Karol Horák, CSC.
Prof. PhDr. Peter Káša, CSC.
PhDr. Ľubomír Šárik
Mgr. Diana Laciaková

VLASTNÁ LITERÁRNA TVORBA

PRÓZA: prof. PhDr. Marta Součková, PhD.
Mgr. Mária Klapáková, PhD.

POÉZIA: doc. Mgr. Ján Gavura, PhD.
Doc. PhDr. Marián Milčák, PhD.

UMELECKÝ PREKLAD

doc. PhDr. Martina Kášová, PhD.
doc. PhDr. Marián Milčák, PhD.
doc. PhDr. Ľudovít Petraško, CSC.
Prof. PhDr. Zuzana Malinová, CSC.

FILM

PhDr. Jozef Puchala, PhD.
doc. Mgr. Ján S. Sabol, PhD.
doc. PhDr. Juraj Rusnák, CSC.
Ing. Farntišek Franko, PhD.

Workshopy AP 2018:

Vzdelávanie divadlom – Poznaj svoje mesto, poznaj svoj región, poznaj svoju osobnosť

1 Od kráľovstva ducha ku kráľovstvu človeka (humanistické školstvo v Prešove a jeho odkaz pre súčasnosť)

12. 3. – 23. 4. 2018

Prezentácia: 23. 4. 2018, PKO Prešov – Čierny orol

Lektori: Michal Babiak, Karol Horák, Miron Pukan,

2 Medzi manipuláciou informácie a jej objektívnou verifikáciou (fact checking)

Mýtus o treste vzbúrených vojakov tesne po vzniku ČSR v Prešove a ich krutý trest v zrkadle súčasnej historiografie

18. 3. – 25. 4. 2018

Prezentácia: Epilóg AP 2018, MS DAD Prešov

Lektori: Ladislav Tajták, Karol Horák, Miron Pukan, Ján Adam, Eva Peknušáková

3 Sacrum a profánum v site specific Proglas v exteriéri mesta, zmiešaný spevácky zbor v sakrálnom prostredí Konkatedrály sv. Mikuláša Prešov

19. 2. – 24. 4. 2018

Prezentácia: 24. 4. 2018

Lektori: Peter Gustáv Hrbatý, Tatiana Švajková, Viliam Tarjányi

4 One man show (Monodráma ako autchtónne divadelné dielo)

18. 1. – 26. 4. 2018

BEAT GENERATION po rokoch...

Prezentácia: 26. 4. 2018, Christiania Prešov

Lektori: Igor Kasala, Kristián Hnát, Gabriel Kulbaga, Jana Hakošová, Karol Horák, Miron Pukan

5 Autobiografické rozprávanie ako jeden z typov performančného divadla (kombinácia slova a vizuálnych médií)

4. 3. – 22. 4. 2018

Prezentácia: 22. 4. 2018, Protiatómový kryt ŠDaJ PU Prešov

Lektori: Peter Gustáv Hrbatý, Jana Hakošová, Miron Pukan, Karol Horák

6 „Inštalácia“ ikonického materiálu (karikatúra) a jej využitie pri tvorbe osobitého performancu

2. 4. – 26. 4. 2018

Prezentácia: 26. 4. 2018, Rektorát PU

Lektori: Fedor Vico, Karol Horák, Eva Peknušáková

7 Seansa poetík (Študentského divadla PU)

Recyklácia recyklovateľného

Prezentácia: 26. 4. 2018, Christiania Prešov

Lektori: Miron Pukan, Karol Horák, Ľubomír Šárik, Diana Laciaková, Lenka Pappogová

SLOVENSKÉ KOMORNÉ DIVADLO MARTIN s Gogolovými HRÁČMI.

Od reminiscencie k dnešku

1 Od začiatku svojej existencie preferoval Akademický Prešov primárne vo svojej koncepcii divadelné aktivity vysokoškolákov. Umelecké kvality vtedajšieho Divadla poézie FF UPJŠ (známy súbor v celoslovenskom kultúrnom kontexte už v polovici 60. rokov, napr. v roku 1966 zvíťazil súbor v celoštátnej súťaži vysokoškolských divadiel v Hradci Králové), ako aj vzhľadom na bohaté divácke zázemie v prostredí vysokej školy rozhodli o tom, že spomínaná Súťaž umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska zostala stabilne lokalizovaná v Prešove, pričom od začiatku sa trvalou a základnou umeleckou súťažnou kategóriou stali študentské divadlá. Spočiatku sa prešovskej súťaže zúčastňovali iba niektoré súbory zo slovenských vysokoškolských centier, ktoré organizátori AP pozývali hlavne na základe osobných kontaktov, no neskôr vďaka súčinnosti Ministerstva školstva a SZM s prešovskými organizátormi stal festivalom fórom, na ktorom sa v pravom slova zmysle konfrontovali a vyhraňovali súbory takmer zo všetkých vysokoškolských centier Slovenska a zo začiatku v rozličných umeleckých druhoch a žánroch.

2 V priebehu 60. – 80. rokov minulého storočia sa vygeneroval v rámci svojich produkcií typ študentského divadla, ktorý relativizoval svojimi produkciami hodnoty dobového konvenčného divadla; študentské divadlo malo

ambície vyvolávať nové úvahy o jeho funkcii, o jeho podstate, význame i dominantných úlohách. Festival založený pred vyše päťdesiatimi rokmi hľadal iné, rozdielne umelecké riešenia i umelecké podnety odlišné od tých, ktoré by sme v tamojšej minulosti boli bývali nazvali dnešným termínom divadelný mainstream. Zároveň neskrývalo svoj oponentný názor, že klasický model profesionálneho činoherného, repertoárového, „konvenčného“, prevádzkového divadla nie je jediným možným typom divadla druhej polovice 20. storočia.

3 AP vyrastal z tradície nezávislého divadla, dobového, alternatívneho (70. – 80. roky 20. storočia) nadväzujúceho svojím spôsobom na avantgardné i politické divadlo. Aj dnes tvorcovia tohto divadla vedia, že tieto najzaujímavejšie procesy sa odohrávajú na hraniciach jednotlivých ume-

DIVADLO BOLKA POLÍVKY z Brna.

Polské divadlo v duchu umeleckého dialógu s Tadeuszom Kantorom.

ní, sfér či oblastí, uskutočňujú pokusy rozširovať definície divadla, upozorňujú na oblasti na prvý pohľad neviditeľné alebo podceňované, situujú sa medzi rozličné druhy umenia. Je otázne, či súčasná „kondícia“ hercov

4 Často sa pojem alternatívny v súčasnosti relativizuje. Mnohí sa pýtajú: „Alternatíva k čomu? Čo? Aká alternatíva?“ – Alternatíva sa v minulosti spájala so slovom oponentúra voči hlavnému, záväznému trendu kultúry. V poľskom divadelnom kontexte sa slovo alternatíva spája so slovom „podozrenie - rozumiem súčasnému oficiálnemu hodnoteniu sveta“. Tvorcovia hovoria: „Podozrievam prítomnosť, dokonca v ňu neverím, nedôverujem jej oficiálnej verzii.“ Zdá sa nám, že to jej jeden z najdôležitejších generačných postojov v umení – mať toľko odvahy, žeby sme vedeli povedať záväznému, dominantnému trendu kultúry, neraz konvenčnému, zábavnému, konzumnému, často aj úpadkovému a gýčovému: NEVERÍM!

Akademický Prešov aj v tomto roku si chce zachovať svoju kontinuitu s predchádzajúcimi ročníkmi. Možno to postrehnúť prinajmenšom z vitality dvoch súťažných kategórií – vlastnej literárnej tvorby a študentských divadiel. V oboch prípadoch sú účastníkmi Súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska študenti nielen z východu, ale aj z viacerých vysokoškolských centier Slovenska. V oboch prípadoch je to zásluha aj pedagógov PU (prof. M. Součková, PhD., PhDr. Miron Pukan, PhD., Mgr. P. G. Hrbatý), ale aj radu študentov tejto univerzity, účastníkov i organizátorov podujatia.

– vysokoškolákov v súčasnosti vytvára predpoklady pre tvorbu takého typu alternatívneho (študentského) divadla, ktoré znesie kritéria hodnotenia tohto divadelného typu do roku 1989. Preto aj vzniká otázka, či si tvorcovia tohto divadla uvedomujú „povinnosť“ osobitým spôsobom formulovať svoj generačný názor na svet, či ich zaujíma suma aktuálnych problémov, ktoré sú pre nich, pre ich prítomnú existenciu i ďalšiu perspektívu dôležité a s ktorými sa chcú formou umeleckej kreativity sebavyjadriť.

V súťažnej kategórii študentské divadlá aj ŠD TRANSPARENT pri FF UK v Bratislave s hrou vychádzajúcou z dokumentárnych materiálov o významnom rabínovi bratislavskej židovskej obce, CHATAMOMI SOFEROMI.

PROGRAM

Prológ AP 2018

19. 4. 2018 (ŠTVRTOK)

13.00 – 15.00

Zasadačka dekanátu FF PU

Prezentácia slovenských spisovateľiek, prozaičky Vandy Rozenbergovej a poetky Evy Tomkuliakovej
Moderuje: prof. Marta Součková

22. 4. 2018 (NEDEĽA)

10.00

Rektorát PU

Seminár *Kontexty alternatívneho divadla VI*

15.00

Skúšobňa ŠD PU

Prezentácia divadelných inscenácií a workshopov I

AP 2018

23. 4. 2018 (PONDELOK)

15.00

PKO Prešov - Čierny orol

Študentské divadlo Prešovskej univerzity
Od kráľovstva ducha ku kráľovstvu človeka alebo Lux mentium, čiže Svetlo myslenia (K 350. výročiu Prešovského kolégia)

17.00

(Off)

WAVE klub

Teatr Kantor Wymiany Myśli (Poľsko)

Monika Adamiec: *Stojím na scéne*

18.00

(Off)

VS DAD

Oficiálne otvorenie festivalu 52. ročníka Akademického Prešova

Slovenské komorné divadlo Martin

Nikolaj Vasilievič Gogol: *Hráči*

20.00

WAVE klub

Študentské divadlo VYDI pri FF UKF v Nitre

Dominika Gerháťová: *Láska, láska a znova láska*

21.15

VS DAD

Slovenské divadlo v Londýne (Veľká Británia)

Juliana Sersenová: *Mami, čo si chcela?*

24. 4. 2018 (UTOROK)

8.00 – 13.00

VS DAD

DRAMAFEST

15.00

č. m. 192 VŠA PU

Trenažér redaktora divadelného časopisu

(Workshop a prezentácia časopisu kœd – konkrétne o divadle)

17.00

VS DAD

Študentské divadlo Prešovskej univerzity

Peter Gustáv Hrbatý: *Človek všetkých odevov (na motívy diela T. Dołęga-Mostowicza – Kariéra Nikodéma Dyzmu)*

18.30

pred sochou Jána Pavla II.

Akčná skupina KSJaL Katolíckej univerzity v Ružomberku

Peter Gustáv Hrbatý: *Proglas – slovo a priateľ*

19.00

Konkatedrála sv. Mikuláša PO

Miešaný spevácky zbor NOSTRO CANTO,

Katedra hudby IHaVU FF PU

20.15

ES DJZ

Divadlo P. A. T.

(Off)

Sláva Daubnerová: *Untitled*

21.30

Christiania

Výpredaj a Imprologia

Ján Jendrichovský: *Storočie podľa Márie*

P. G. Hrbatý a J. Ďumbala: *Projekt ERROR 413 – Zhudobnenie*

Heineovo

25. 4. 2018 (STREDA)

9.00 – 12.00

Zasadačka dekanátu FF PU

Hodnotenie vlastnej literárnej tvorby

15.00 – 16.30

Zasadačka dekanátu FF PU

Workshop tvorivého písania

17.00

Christiania

ŠD Transparent pri FF UK v Bratislave

Ján Šimko: *Pamäť Bratislavy II.: Chatam Sofer*

18.30

(Off)

ES DJZ

Divadelná fakulta VŠMU Bratislava

William Wolf: *Nič. A všetci svätí*

20.00

WAVE klub

Teáter Komika pri o.z. AeRTé – Mestské divadlo Levice

Objatie (na motívy hry S. Becketta Čakanie na Godota s použitím osobného výskumu témy Objatie)

21.00

(Off)

VS DAD

HOMO LUDENS PROJECT Szeged (Maďarsko)

Franz Kafka: *Premena*

26. 4. 2018 (ŠTVRTOK)

14.30

(Off)

Pešia zóna, Hlavná ulica,
Mestský úrad Prešov

Teatr KTO Kraków (Poľsko)

Jerzy Zoń: *PEREGRINUS*

16.00

Christiania

Prezentácia divadelných inscenácií a workshopov II

17.00

(Off)

ES DJZ

Divadlo Bolka Polívky Brno (Česko)

V. Fatka, P. Jarčevský, M. Chovanec, O. Klíč: *Letem sokolím*

19.00

(Off)

VS DAD

Vyhlasenie výsledkov 52. ročníka Akademického Prešova

Činohra Slovenského národného divadla Bratislava, Modrý salón

Pavol Országh Hviezdoslav: Časy, časy, mrcha časy

EPILÓG AP 2018

Posledný májový týždeň

Prezentácia workshopov a divadelných diel kreovaných na festivale

Organizátori si vyhradujú právo na zmenu programu.

Podrobnosti pozri na webovej stránke Akademického Prešova

<http://ff.unipo.sk/ap/>

a na Facebooku <https://www.facebook.com/AkademickyPresov/>

Vysvetlivky:

Off – Inscenácie profesionálnych a poloprofesionálnych slovenských a zahraničných divadiel

VS DAD – Veľká scéna Divadla Alexandra Duchnoviča (Jarková 77)

ES DJZ – Experimentálna sála Divadla Jonáša Záborského (Nová budova, Námestie legionárov 6)

WAVE Klub – Kultúrne centrum v Prešove (Hlavná 121)

Christiania – Kultúrne centrum v Prešove (Hlavná 105)

Skúšobňa ŠD PU – Priestory Študentského divadla PU v Prešove (UL 17. novembra 13, suterén)

Zasadačka dekanátu FF PU – Hlavná budova univerzity, 1. poschodie

č. m. 192 VŠA PU – Hlavná budova univerzity, 1. poschodie

PKO Prešov – Čierny orol (Hlavná 50)

: RÁDIO DEVÍN

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia

fond
na podporu
umenia

OZ AKADEMICKÝ
PREŠOV

: RÁDIO_FM